

1863. Jeg er derefter ikke i Stand til at kunne se, hvorpaa det kan være begrundet, at der her skulde være et Sogn, hvor kun Een ikke havde løst Sognebaand; det strider i det Mindste meget bestemt imod, hvad der under Opførelse af Navne og Tal er meddelt Ministeriet. Jeg tror dernæst, at det maa indrømmes, at dette Sogn under alle Omstændigheder er af en saa besynderlig diminutiv Karakter, at selv om det var Tilfældet, at kun Een ikke havde løst Sognebaand, vilde det ikke have den Betydning, som man i Reglen tænker sig, naar det hedder, at samtlige Sognebeboere eller Familier paa En nær have løst Sognebaand; og dertil kommer, at det ligger udenfor al Tvivl, at den hele Bevægelse har baade i sin Begyndelse og i sin Fortsættelse væsentlig haft en kommunal Karakter og paa ingen Maade har været støttet paa saadanne Hensyn, som man i Almindelighed tænker sig, og ogsaa i nærværende Tilfælde har tænkt sig som den naturlige Grund til Sognebaandsløsningen, hvorom der, som sagt, ogsaa er Bidnesbyrd tilstede, idet et stort Antal af Menighedsmedlemmerne, navnlig, som det udtrykkelig fremhæves, den jevnere, simplere, fattige Del af dem, have erklæret, at de hænge meget ved Præsten og sætte stor Pris paa ham; saaledes lyde netop Ordene. — Saaledes er altsaa Situationen, saavidt det har været mig muligt, at faae den oplyst, og hvad der end i Øvrigt kan siges om Sagen, saa Meget synes mig i alt Fald med Sikkerhed at kunne siges om den, at den ikke kan betragtes som et synderlig brugbart Argument for at bevare en Bestemmelse i Lovforslaget om, at 10 Sognebaandslødere skulde have Ret til at lade den Præst, til hvem de have sluttet sig, holde Guds-tjeneste i deres Sognkirke.

Formanden: Da den ærede Minister har fundet det rigtig at meddele nærmere Oplysninger om et Forhold, som blev fremdraget her ved 2den Behandling, uden at staa i nærmere Forbindelse med den Sag, der forelaa, vil jeg ikke negte det ærede 1ste Medlem for 8de Kreds (Breinholt), der har begjert Ordet, at udtale sig derom, men jeg maa dog gjen-

tage, at denne Sag efter sin Beskaffenhed aa- benbart hører hjemme et andet Sted og kræver Betingelser for sin Oplysning, som ikke her kunne skaffes tilstede.

Breinholt: Efter den høitærede Formands Udtalelse skal jeg vogte mig for at komme ind paa Sagens Enkeltheder, som jeg ganske vist føler ikke have deres Plads her. Jeg skal begynde med at anerkjende, at det Referat, den høitærede Minister gav af Sagens faktiske Omstændigheder, saavidt jeg kjen- der til den Side af Sagen, som han navnlig har omtalt, er aldeles korrekt; men jeg beder det høie Thing vel lægge Mærke til, at den høitærede Minister navnlig holdt sig til den kommunale Side af Sagen, til Sognestorstandskabets Strid med Præsten, og jeg maa paa det Bestemteste fastholde Sandheden og Korrektheden af min Udtalelse her, saaledes som den ogsaa foreligger i Tidendest, at der er et Sogn, hvor alle Sognemedlemmerne med egen Husstand have løst Sognebaand med Undtagelse af en Husmandsønske, og at dette finder Sted nu for Tiden. Jeg har endvidere udtalt, at der har været en tidligere Periode under den samme Præst — jeg tror, jeg har sagt, det var 10 à 12 Aar eller længere Tid siden, jeg erindrer det ikke saa nøje, men jeg angav vistnok dette Tidsrum kun ubestemt — hvor noget Egnende har været Tilfældet, nemlig, at kun eet Medlem af Sognemenig- heden, det vil sige af dem, der havde egen Husstand, var tilbage. Dette maa jeg paa det Bestemteste fastholde, og jeg har ikke alene sagt det her i Thinget, men jeg har, for at denne Præst kunde have fuld Regres til mig, tillige udtalt det andetsteds. Jeg tror heller ikke, at den ærede Minister har fremsført Noget idag, der egentlig modsiges dette. At Sognet er lille, er ganske sikkert; jeg har hel- ler ikke talt om, at det var noget stort Sogn, tværtimod har jeg udenfor Thinget, i Pressen, sagt, at det var et meget lille Sogn, hvis Indvaanerantal jeg vel ikke kjendte, men hvis Hartkorn havde den og den Størrelse; men Sognet er dog saa stort, at der er flere Sogne i det samme Amt, der have betydeligt